

Atlantikup avannaata Kalaallilu Nunaata silaannartaasa angallavigineqarnerisa allaffissornikkut aqunneqarnerata nunatsinnut nuunneqarnissaa pillugu naalagaaffeqatigiit Canadami Islandimilu oqartussanut isumaqatigiinniuteqarnissaasa aallartinneqarnissaa siunertaralugu danskit naalakkersuisuinut saaffiginninnissamut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortat: Anders Olsen, Siumut, Tillie Martinussen, Demokraatit, Jens-Erik Kirkegaard, Siumut, Kalistat Lund, Inuit Ataqtigiit, aamma Ane Hansen, Inuit Ataqtigiit)

Akissuteqaat

(Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqaqtigiinnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut sinnerlugit Inatsisartuni ilaasortat Anders Olsen, Tillie Martinussen, Jens-Erik Kirkegaard, Kalistat Lund aamma Ane Hansen aalajangiiffigisassatut siunnersuuteqarneranni qutsavigaakka.

Aallarniutigalugu pissuserissaarnissaq eqqarsaatigalugu erseqqissaatigissavara, Danmark silaannakkut angallannermut oqartussaasuummat. Tamannali Kalaallit Nunaata silaannakkut angallannermut annertuumik sunniuteqannginneranik, imaluunniit suliassa qarfimmik akisussaaffimmik sumilluunniit arsaarneqarsimaneranik soorunami isumaqanngilaq.

Naalakkersuisutut, silaannakkut angallannermut akisussaasutut tamatumunnga atatillugu oqaatigisariaqarpara, misigisimagama Danskit Inuussutissarsiornermut Ineriartornermullu Ministeriat suleqatigiilluarnissamut piumassuseqarluartoq, taamatullu Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqaqtigiinnermullu Naalakkersuisoqarfiup Angallannermut Sanaartornermullu Aqutsisoqarfik pitsaasumik pilersitsiviulluurtumillu suleqatigimmagu. Danmarkip tungaaniit suliassa qarfimmik isumalluutininik attuumassutilinnik atugassiisoqartarnera, kiisalu kalaallit soqutigisaasa pitsaanerpaamik isumagineqarnissaat qulakkeerniarlugu annertuumik sulisoqarnera tatigaara.

Taamaattorli silaannakkut angallannermik tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit tigusinissamut apeqqut pillugu ingerlaavartumik isummertarnissaq Naalakkersuisut anguniagaraat, tamannalu naalakkersuisoqatigiinnissamut isumaqatigiissummi immikkut anguniakkatut allassimavoq. Tassunga atatillugu silaannartaq qulliunerusoq nunatsinnit akisussaaffigineqalissagaluarpat akisussaaffimmik suliassanillu kivitsisussanngornerup annertussusaanut apeqqummut Naalakkersuisut isummersimapput.

Silaannartap qulliunerusup 19.500 fodiniit qummut annertussuseqarpoq, pingaartumillu Imarpik qulaallugu timmisartuussinernut atorneqarluni. Imarpik qulaallugu timmisartuussinert, Air Greenlandip timmisartua Airbus A330-200 ilanngullugu, 35-45.000 fodinik qutsissusilinni ingerlanneqartarput. Kalaallit Nunaata silaannartaani qulliunerusumi suliassat akisussaaffiillu manna tikillugu Islandimut Canadamullu suliakkiissutigineqarnikuvoq. Islandip annertunerpaartaa isumagisaraa, Nuup kujataani sumiiffik kisimi Canadamit isumagineqarluni.

Silaannartap qulliunerusup isumagineqarnera annertuujuvoq isumalluutinillu pisariaqartitsiviulluni, tamannalu Islandimiit Canadamiillu silaannakkut angallannermut sullissivinnit qitiusunit angisuunit ingerlanneqarpoq. Silaannakkut angallannermut kiffartuussineq silaannakkut angallasseqatigiiffinnit qulangiiaasunit aningaasalersorneqarpoq. Taakkunanga isertitaasartut amerlapput, kisiannili ICAO¹-mut aalajangersakkani maleruagassiuunneqarput, taakkunanilu ilaatigut allassimavoq, aningaasartuutitut akitsuutitik, silaannakkut angallannermi sullissiviup ingerlanissaanut pisariaqartinneqartut amerlaqataannik taamaallaat akiliisitsisoqarsinnaasoq.

Danmark/Kalaallit Nunaat IASTA-mut² ilaasortatut timmisartunut qulaattartunut 'akitsuutitik naapertuutinnigitsunik' akiliisitsisinnaangilaq.

Piffissap ingerlanerani silaannakkut angallannermi, tassungalu ilanngullugu silaannartamik qulliunerusumik oqartussaaffimmik Kalaallit Nunaat tigusiniarluni aalajangissaguni, Kalaallit Nunaat IASTA-mut isumaqatigiissummut ilaasortaaniarani aalajangersinnaavoq. Tamatumali kingunerisaanik Kalaallit Nunaata timmisartuussinnermi, taamatullu qulaavaanissamut pisinnaatitaaffiit pillugit nunat allat isumaqatiginninniartifigisariaqartassavai, nunallu allat tamanna aqqutigalugu aamma kalaallit timmisartui, nunatamik qulaannissaannik kissaateqartut akitsuutitik qaffasinnerusunik akiliisittarsinnaassavaat.

Siunnersuuteqartut siunnersuuteqarnerattut, Kalaallit Nunaata silaannartaanik qulliunerusumik tigusinissamik siunertaqarluni Naalagaaffeqatigiit Canadamik Islandimillu oqaloqatiginninnerit aallartinneqarnissaannik, tamanna pissagaluarpat Danmarkimut angerlaanneqartussaassamat, Naalakkersuisut naliliipput, suliniummik taamaattumik aallartitsinissaq Kalaallit Nunaata soqutigisariaqaraa. Tamatumunnga pissutaavoq, periarfissaalersussat aammalu suliassamik tigusinnermi akisussaaffiup annertussusaa suli ersarlukkaluartoq. Naalakkersuisut naliliipput, Kalaallit Nunaata silaannartaata qulliunerusup akisussaaffigineqarneratigut periarfissat ullumikkut atorluarneqanngitsut arlaqarsinnaasut. Taamaammatt siunnersuummik matuminnga saqqummiussisut Naalakkersuisut isumaqatigaat tunngavilersuuteqarmata Kalaallit Nunarput ineriartornermi siuarsimasariaqarneranik, tamannalu tunngavigalugu periarfissap misissorneqarnissaanik, unammilligassat suussusersinissaanik aammalu isumaqatiginninniarterit aallartinneqarnissaannut angusarerusunneqartut pillugit qulaajaanerit ingerlanneqarnissaat Naalakkersuisut taamaalillutik isumaqataaffigivaat.

Taamaattorli suliassa qarfirmik angerlaassinissaq siunertaralugu sulissutiginninneq pitsaanerpaasinnaaqqullugu, matumani Naalakkersuisut innersuussipput isumaqatiginninniarterpiaat aallartinneqartinnagit qulaajaanerit sukumiisut ingerlanneqaaqqaartariaqartut, taamaammallu allannguutissatut siunnersuummik matumani Naalakkersuisut saqqummiussipput.

Taamaattorli silaannartap alliunerusup aammalu qulliunerusup killeqarfiisa iluarsii vineqarnissaat pillugu Islandip aamma Canadap oqaloqatigalugit aallartinneqarnissaat Naalagaaffeqatigiinnut Naalakkersuisut kaammattuuteqarniarput. Tamatumunnga pissutaavoq

---

¹ International Civil Aviation Organization

² International Air Services Transit Agreement

timmisartuussisartunut, Kalaallit Nunaata iluani sullissisuusunut silaannakkut angallannermi kiffartuussivimmut ataasiinnarmut saaffigisassaqaarnissaat kissaatiginarmat – maanna Naviair-iusumik – isumalluuteqartarnissaasa ikummatissamik atuivallaannginnissaannik qulakkeerisinnaasutut pitsaasutut naliliiffigineqarnera pissutaavoq. Ullumikkut assersuutigalugu Air Greenlandip timmisartuutai Dash-8-t silaannartami qulliunerusumi timminissartik pinngitsoorniarlugu appasippallaarlutik timmisarput. Isumaqaatiginninniarnit taamaattut kinguneqarluarumaartut, aammalu taakku inernerit Kalaallit Nunaannut pitsaasuujumaartut Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqarpoq.

Taamatuttaaq Naalakkersuisut isumaat malillugu silaannartami alliunerusumi qulliunerusumilu sulianik ataasiakkaanik tigusinissaq siunnerfigalugu sulisoqartariaqarpoq. Taamaattumik Naalakkersuisut aqqissuussaaneq maanna atuuttoq misissorniartaat, suliassaqaarfanni taamaattuni suliassat immikkoortuinik imaluunniit taakku ataanni suliassanik tigusissappat suut tiguneqassanersut paasiniarlugit. Assersuutigalugu Mittarfeqaarfimmi AFIS-operatørit Kalaallit Nunaanni silaannartami allermi silaannakkut angallannermi annertunerusumik suliqaalersinnaappata, suliat assigiinngitsut ataatsimut sunniutaannik angusaqartoqaarsinnaassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Siuliani tunngavilersuutigineqartut aallaavigalugit Naalakkersuisut matumuuna siunnersuummut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussissapput, taamaalilluni aalajangiiffigisassatut taasissutissaq imatut iluseqartussanngorlugu siunnersuuteqarlutik:

”Atlantikup avannaata Kalaallillu Nunaata silaannartaasa angallavigineqarnerisa allaffissornikkut aqunneqarnerata Kalaallit Nunaannut nuunneqaarnissaa pillugu qulaajaanerup inerneranik UKA2016-mi Naalakkersuisut saqqummiusseqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.”

Taamatut oqaaseqarlunga aalajangiiffigisassatut siunnersuut Inatsisartuni kajumittumik suliassanngorlugu tunniuppara.